

CAP 2021–2027, Euroopan unionin maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmä

Aika Keskiviikko 14.6.2017 klo 9:00–10:40
Paikka Maa- ja metsätalousministeriö, Helsinki

Minna-Mari Kaila/maa- ja metsätalousministeriö, varapuheenjohtaja
Teemu Seppä/valtioneuvoston kanslia
Jyri Inha/valtiovarainministeriö
Arja-Leena Kirvesniemi/maa- ja metsätalousministeriö
Kari Valonen/maa- ja metsätalousministeriö
Taina Vesanto/maa- ja metsätalousministeriö
Juha S. Niemelä/maa- ja metsätalousministeriö
Christell Åström/maa- ja metsätalousministeriö
Kaisa-Leena Lintilä/työ- ja elinkeinoministeriö
Ari Niiranen/ympäristöministeriö

Antti-Jussi Oikarinen/Maa-seutuvirasto
Petri Knaapinen/Uudenmaan ELY-keskus
Asko Peltola/Etelä-Pohjanmaan liitto
Sölve Högman/Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Leila Lindström/Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Juha Marttila/Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
Holger Falck/Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund
Timo Taulavuori/Puutarhaliitto ry
Ilkka Nieminen/Päivittäistavarakauppa ry

Anne Antman/Natur och Miljö (Tapani Veistolan sijaisena)
Petri Rinne/Suomen Kylätoiminta ry ja Leader-ryhmät
Ilkka Pohjamo/Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry
Kati Pulli/Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto
Risto Lahti/maa- ja metsätalousministeriö
Rudolf Mögele/EU:n komissio, maatalouden pääosasto
Martti Patjas/maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri
Virva Terho/maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri
Antti Unnaslahti/maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri (Vesa Kahilamman sijaisena)

1. Kokouksen avaus ja valmistelun organisoinnin lähtökohdat

Varapuheenjohtaja Minna-Mari Kaila avasi kokouksen ja kertoi haasteista, joita rahoituskauden 2021–2027 valmistelussa on tiedossa (mm. yksinkertaistaminen ja brexit). Rahoituskauden valmistelua varten on tällä hetkellä asetettu strategiaryhmä ja ohjausryhmä. Strategiaryhmän tehtävänä on ohjata maatalous- ja maaseutupolitiikan valmistelua ja linjata rahoituksen painopisteitä. Ohjausryhmä valmistelee strategiaryhmän työtä. Rahoituskauden 2021–2027 asioita käsitellään asiakokonaisuuksittain ja myöhemmin asetetaan toimeenpanon yksityiskohtaisempaa valmistelua varten useampia työryhmiä.

Asialista hyväksyttiin.

2. Suomen näkemykset ja aikataulu tulevan kauden valmisteluun

Kari Valonen esitteli rahoituskauden 2021–2027 valmistelutilanteen (kokouksen esitys liitteenä).

Keväällä 2017 EU:n komissio järjesti EU:n yhteisestä maatalouspolitiikasta julkisen kuulemisen, jonka tuloksia käsitellään 7.7. järjestettävässä seminaarissa. Valmistelua on tehty paljon, mutta virallisia papereita ei ole vielä jaettu. Komission esitys monivuotiseksi rahoituskehikseksi oli tarkoitus tulla vuoden 2017 lopussa, mutta tietoa kehyksistä odotetaan saatavan vasta vuoden 2018 aika-

na. Asetusluonnoksia voidaan olettaa saatavan syksyllä 2018. Brexit vaikeuttaa osaltaan valmistelua ja Euroopan parlamentin vaalitkin tulevat todennäköisesti hidastamaan valmistelua. Perusoletuksena on, että rahoituskaudella 2021–2027 on käytettävissä vähemmän rahoitusta kuin kuluvalle kaudella. Odotettavissa on 1-2 vuoden siirtymäkausi.

Suomen alustavat kannat (liitteenä) on toimitettu komissioon. Suomi painottaa, että politiikkaa tulee yksinkertaistaa, jotta kilpailukykyä voidaan parantaa, maataloustuotantoa on voitava harjoittaa kannattavasti kaikkialla Euroopassa, maataloustuotannossa tulee huomioida ilmasto- ja ympäristövaikutukset ja maaseudun elinvoimaisuus on turvattava. Maaseudun yritys- ja hanketuet tulee jatkossakin rahoittaa maaseuturahastosta.

3. Komission näkemykset tulevan kauden valmisteluun

EU:n komission maatalouden pääosaston varapääjohtaja Rudolf Mögele kertoi rahoituskauden 2021–2027 valmistelusta komission näkökulmasta. Kari Valosen esitykseen hänellä ei ollut mitään lisättävää. Mitään ei voida kertoa lisää, koska mistään ei ole vielä päätetty.

Mögele kertoi, että julkisen kuulemisen tuloksena komissio sai n. 322 000 esitystä tulevaan rahoituskauden valmisteluun. Lisäksi komissioon on toimitettu n. 1 000 kannanottoa. 7.7. järjestettävässä seminaarissa komissio esittää tuloksia julkisesta kuulemisesta ja kuulee sidosryhmiä.

Mögele esitti, että komission näkemyksen mukaan keskeiset painopisteet tulevan rahoituskauden valmistelussa ovat kilpailukykyinen maataloussektori, ympäristö- ja ilmastoasiat ja elinvoimainen maaseutu.

Suorien tukien rooli on jatkossakin merkittävä. Suorien tukien osuus tulosmuodostuksessa mielletään automaattiseksi ja kriisitilanteissa vaaditaan erillistä lisärahoitusta. Suorien tukien rinnalle tarvitaan tulonvakautustoimia (esim. vakuutukset). Ruokaketjun hinnanmuodostuksen läpinäkyvyyttä tulee parantaa. Viljelijän rooli ruokaketjussa on merkittävä. Ns. omnibus-asetus tulee jo jonkin verran vaikuttamaan asiaan.

Maatalouden ilmasto- ja ympäristövaikutuksilla on suuri merkitys veronmaksajille. Viherryttäminen on herättänyt paljon keskustelua. Toimintaa tulee yksinkertaistaa.

Maaseudun kehittäminen tulee olemaan keskeisessä roolissa rahoituskaudella 2021–2027. Suorien tukien rahoitusta on varmistettu maaseudun kehittämisen kustannuksella. Mögele näki hyvänä Suomen esittämän ajatuksen I ja II pilarin yhteisestä strategiasta.

Investointitoimien toteutusta vaikeuttaa rahastojen erilaiset säännöt. Sääntöjen yhdenmukaistaminen tulevalle rahoituskaudelle on komission tavoitteena. Myös yksinkertaistaminen ja nykyaikaistaminen ovat tavoitteina. Toiminnan tulee lisäksi jatkossa olla tulosperusteista. Toimenpiteet tulee valita tavoitteiden mukaan siten, että asetetut tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa. Tulosperusteisuus lisää kaikkien toimijoiden vastuuta. Tuloksia painottamalla voidaan vähentää sääntöperusteisuutta.

4. Keskustelu

Keskustelussa nostettiin esiin eurooppalaisen maatalouden rooli maailmassa. Halutaanko säilyttää korkea laatu? Maatalouspolitiikan tulisi tukea tuottajia työssään. Lisäksi esitettiin, että yhteisen maatalouspolitiikan tulisi olla kunnianhimoista ja luonnon monimuotoisuus tulisi huomioida entistä

vahvemmin maatalouspolitiikassa. Jatkossa pitäisi voida maksaa enemmän niille viljelijöille, jotka harjoittavat tuotantoa ympäristöystävällisemmin. Lisäksi tiedusteltiin tulevasta rahoitusosuudesta.

Mögele esitti, että EU on ruuan nettoviejä. Kansainväliset markkinat ovat keskeisessä roolissa uudistuksessakin. Luonnon monimuotoisuus kaipaa toimia ja maatalouden ravinnepäästöt on ongelma. Ilmasto- ja ympäristötoimien merkitys tulee kasvamaan uudistuksessa. Tulevan kehityksen suuruuteen vaikuttaa varsin monet asiat, kuten brexit.

Varapuheenjohtaja totesi, että keskusteluun jäi kokouksessa liian vähän aikaa. Jatkossa keskustelulle varataan enemmän aikaa.

5. Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

6. Muut asiat

Ei ollut.